

Europa perd la virtut

OPINIÓ

SENSE DIAGNÒSTICS
CATASTROFISTES PREVIS, EUROPA
SE'NS TORNA MORALMENT
INHÒSPITA. ASSISTIM AL FINAL D'UN
SOMNI, EL DESPERTAR ÉS AMARG, I
JA FAREM PROU SI EL VAIXELL NO
S'ENFONSA.

XAVIER
BRU DE SALA
@Xbrudesala

Quan mirem Europa, apareixen en primer pla els atemptats i els refugiats i en segon l'increment de la desigualtat a molts països del sud. Amb aquests dos reptes al mig de l'escenari, no calia ni l'afegitó del *Brexit* per concloure que no anem bé. El sentiment general més positiu és que ja farem prou si en el futur no és pitjor encara. No passarem a la història com a impulsors d'un gran projecte sinó, en el millor dels casos, com a líders i col·lectius que, remant contra corrent del populisme i de l'esquerra anticapitalista, van aconseguir que el vaixell no s'enfonsés.

A nivell domèstic, la situació comporta una greu desil·lusió. Amb el final dels somnis de colors, els coloms barcelonins que voleiaven pel cel d'una Europa imaginària han hagut d'efectuar un aterratge forçós a la pista dels fets. Ja anem deixant d'escoltar la cançó del més Europa, del tot s'arregla amb més Europa i menys Estats-nació. S'apaivaguen les veus, autoproclamades com a preclares, que l'han entonat a *tutti pleni* durant decennis per tots els altaveus, i no només als festivals del folk més xirucaire. Tot i que no s'extingeix el ressort moral de fons: nosaltres sí que som qui per donar lliçons de virtut. A Europa, al món i a qui convingui. Molt bé, som-hi, no defallim, però si reconeixem les ínfimes possibilitats que els alligonats ens facin cas, ja tindrem molt de guanyat. Per molt solidaris que siguem, a la pràctica o de boqueta, hem de concloure que Europa és i serà insolidària. Els americans ja no són els únics dolents de la pel·lícula. Europa se'ns torna moralment inhòspita. És i serà injusta en moltes ocasions, i no tant per la perversió dels seus dirigents com per la convicció d'un nombre creixent de ciutadans capaços d'imposar el seu egoisme al conjunt.

L'alternativa a la fallida de Schengen, que va estar a punt d'imposar-se i posar fi a la lliure circulació de persones, ha estat el tancament de les fronteres exteriors. Primer, aturar l'allau i retenir els últims que han arribat en camps que s'assemblen als de concentració. Tot seguit, subornar els països de l'entorn perquè els retinguin, com ja feia Espanya. El resultat és que hem de tolerar que Erdogan s'aliï amb el seu mestre Putin i ens cal cedir al xantatge permanent: o pagues i calles o t'envio centenars de milers de refugiats. Com que l'exterior de la Unió s'ha tornat cada cop més insegur, invertirem en la sofisticació de la defensa i en una força fronterera comuna. Si Bulgària no aconsegueix impermeabilitzar-se, ja li farem la feina des de Brusselles. Si convé que a les màfies els surti més a compte no embarcar immigrants que deixar-los a la mercè dels naufragis, hi ha vies indirectes i discretes de procurar-ho. Tant és l'envelliment de la població. Tant és que a molts països calgui més mà d'obra.

Com hem arribat fins aquí? Aquesta és la naturalesa dels balnearis, que a dins s'hi està prou bé a condició que el sofriment es quedi a fora. Aquest és també el resultat de no intervenir per aturar els conflictes i esperar que els americans facin la feina bruta, encara que en bona part deixin de fer-la.

L'altre factor és la insolidaritat interna. Ja sabem des de fa segles que els anglesos posseïdors d'una víscera anomenada cor, que no són tots ni de lluny, se la parapeten darrere l'escut dels interessos. Que Anglaterra, no ben bé la Gran Bretanya, hagi fet un pas al costat respon a la lògica immemorial de maximitzar avantatges i minimitzar els inconvenients.

El més greu és que una gran part de l'Europa de l'Est encara recorda el mal sofert sota la bota de Moscou. Pensa i actua de manera insolidària i egoista perquè no es veu en condicions de compartir la mirada tolerant i humanista que domina el centre i el nord. Aquest és el principal problema d'Europa. Els que ens podem permetre el luxe de considerar-nos virtuoses, i els que no. Els altres, els de llarga tradició democràtica i bona situació en el mapa geoestratègic, ens posaríem d'acord amb molta més facilitat. Ara toca pagar el preu d'una ampliació improvisada i gens previsible. El preu de contemplar-nos el melic mentre a l'entorn es desfermen els conflictes. Esperem i desitgem que no sigui massa alt.

Escritor